

ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΑΜ ΔΣΑ 80807, Μπουμπουλίνας 9-11, Αθήνα (Μουσείο), Τ.Κ. 10682,

ΑΦΜ 996789554, Δ.Ο.Υ. Δ' Αθηνών, τηλ.: 210-8259140-141, fax: 210-8259235,

email: pzygouris@gmail.com

ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ

(αρ. πρωτ. εισ. της Ε.Δ.Ε.Υ.Α. : 2845/21-4-2022 Ε.Δ.Ε.Υ.Α)

Τέθηκε από τη Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) προς την Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Ε.Δ.Ε.Υ.Α.) το κάτωθι ερώτημα για τη σύνταξη νομικής γνωμοδότησης:

«Παροχή γνώμης αναφορικά με τις συστάσεις του Συνηγόρου του Καταναλωτή (ΣτΚ) επί της από 10-02-2022 αναφοράς του καταναλωτή της Δ.Ε.Υ.Α. κ....., με τις οποίες υποδεικνύεται στην Επιχείρηση ο τρόπος τιμολόγησης του εν λόγω καταναλωτή και η τροποποίηση του Κανονισμού λειτουργίας Ύδρευσης».

Κατά τη γνώμη μας προσήκει η κάτωθι απάντηση:

I. Σύντομο Ιστορικό

Ο καταναλωτής της Δ.Ε.Υ.Α. υπέβαλε την 10-02-2022 αναφορά κατά της Δ.Ε.Υ.Α. ενώπιον του Συνηγόρου του Καταναλωτή (ΣτΚ) για τον λογαριασμό ύδρευσης Νοεμβρίου 2020- Φεβρουαρίου 2021 ποσού 930,50 ευρώ. Εντωμεταξύ την 12-11-2019 με το υπ' α.π. 1532 έγγραφο της Δ.Ε.Υ.Α. ο καταναλωτής ενημερώθηκε για αντικατάσταση του υδρομέτρου, με κωδικό 1298, λόγω προβλήματος που είχε διαπιστώσει ο υπάλληλος της καταμέτρησης. Δόθηκε η δυνατότητα στον καταναλωτή είτε να προβεί ο ίδιος στην αντικατάσταση, είτε, εφόσον επιλαμβανόταν η

Επιχείρηση, θα χρεωνόταν με το ποσό των 65,00 ευρώ σύμφωνα με την τιμολογιακή πολιτική που είχε εγκριθεί στην Επιχείρηση από το έτος 2011. Η αντικατάσταση έλαβε χώρα την 17-08-2022 από τεχνικούς της Επιχείρησης. Κατά την περίοδο κατανάλωσης από 1-06-2020 έως 31-08-2020 ο καταναλωτής κ. ..., έκανε χρήση ενός κυβικού. Στον επόμενο λογαριασμό από 01-09-2020 έως 30/11/2020 είχε κατανάλωση 11 κυβικά. Στον επόμενο λογαριασμό (4/2020) από 1/12/2020 έως 28-02-2020 παρουσιάστηκε κατανάλωση 1.678 κυβικών και ενημερώθηκε σχετικώς από τους τεχνικούς της Επιχείρησης για τις ενέργειες στις οποίες όφειλε να προβεί σύμφωνα με το σχετικό Κανονισμό. Ο καταναλωτής αντικατέστησε το υδρόμετρο την 16-3-2021. Να σημειωθεί ότι ο τελικός λογαριασμός των 930,50 ευρώ προέκυψε κατόπιν μείωσης με την υπ' αρ. 55/12-4-2022 απόφαση του Δ.Σ. της Δ.Ε.Υ.Α., όπου κανονικά για κατανάλωση 1.678 κυβικών ο καταναλωτής θα χρεωνόταν με το ποσό των 11.289,74 ευρώ. Η Επιχείρηση δίνει επιπλέον τη δυνατότητα στον καταναλωτή να ρυθμίσει την οφειλή σε δόσεις κατά τρόπο αναλογικό.

Τελικώς, ο ΣτΚ, επιλαμβανόμενος επί της ανωτέρω διαφοράς, Ε απευθύνει σύσταση προς τη Δ.Ε.Υ.Α. :

α) Να προχωρήσει στην τιμολόγηση μόνο 500 κ.μ. της υπό κρίση κατανάλωσης και την επιβολή του ειδικού τέλους 80% μόνο επί της συνήθους κατανάλωσης της παροχής και

β) Να προχωρήσει στην τροποποίηση του οικείου Κανονισμού Λειτουργίας του Δικτύου Ύδρευσης, σύμφωνα με τα ως άνω υπό (1) εκτεθέντα.

Ως προς την υπ' αρ. α) σύσταση, μας γνωστοποιήθηκε από την ερωτώσα Δ.Ε.Υ.Α. ότι εάν εφαρμοστεί η προτροπή του ΣτΚ για χρέωση 500 κυβικών, προκύπτει, από ορθό υπολογισμό, οφειλή 1.350,58, το πάγιο 4,52 ευρώ και αν υπολογισθεί το 80% για τα έργα ύδρευσης στα 15 κυβικά, που προτείνεται (σε μία μικρή κατανάλωση) πλέον 15,67 ευρώ, επομένως σύνολο: 1.370,77 ευρώ, ήτοι χρέωση κατά πολύ μεγαλύτερη από αυτή που αποφάσισε το Δ.Σ. με την υπ' αρ. 55/2021 απόφαση (930,50 ευρώ).

II. Εφαρμοστέο θεσμικό πλαίσιο

A. Η νομοθεσία περί Δ.Ε.Υ.Α.

Τα ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης ρυθμίζονται καταρχήν στον **ν. 1069/1980 «Περί κινήτρων δια την ίδρυσιν Επιχειρήσεων Ύδρεύσεως και Αποχετεύσεως»** (Α' 191). Στο **άρθρο 1** αυτού «**Σύσταση –Αντικείμενο**» ορίζεται ότι « 1. Οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου της παρ. 4 του άρθρου 252 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΔΚ), όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (Α' 114) έχουν κοινωφελή και μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα και διέπονται από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από άλλες ειδικές διατάξεις του παρόντος, του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και του ν. 3852/2010 (Α' 87). 2. Οι Δ.Ε.Υ.Α. καταρτίζουν κανονισμούς εργασίας, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 1876/1990 (Α' 27), το άρθρο 12 παράγραφοι 1,2 και 4 του ν. 1767/ 1988 (Α' 63) και το ν.δ. 3789/1957 (Α' 21). Στην τελευταία περίπτωση, οι Κανονισμοί κυρώνονται από το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.), σύμφωνα με την παρ. 2 περίπτωση 1α' του άρθρου 2 του ν. 3996/2011 (Α' 170). 3. Οι Δ.Ε.Υ.Α., εντός της περιοχής αρμοδιότητάς τους, είναι υπεύθυνες για: α) την παραγωγή και διανομή στους καταναλωτές του προϊόντος που καλείται «νερό ανθρώπινης κατανάλωσης», όπως αυτό ορίζεται στην ισχύουσα νομοθεσία, β) τη συλλογή των λυμάτων από τους εγκεκριμένους καταναλωτές του οικείου ή των οικείων Δήμων και την παραγωγή του προϊόντος που καλείται «επεξεργασμένα αστικά λύματα, κατάλληλα για ασφαλή διάθεση στο περιβάλλον», όπως αυτό ορίζεται στην ισχύουσα νομοθεσία, γ) τη μελέτη, κατασκευή, συντήρηση, εκμετάλλευση, διοίκηση και λειτουργία των έργων υδροληψίας, έργων επεξεργασίας νερού, δικτύων μεταφοράς νερού, δικτύων διανομής ύδρευσης, δικτύων αποχέτευσης ακάθαρτων και ομβρίων υδάτων, μονάδων επεξεργασίας αστικών υγρών αποβλήτων, διατάξεων διάθεσης του προϊόντος της περίπτωσης β', καθώς και μονάδων επεξεργασίας και διάθεσης του υπολείμματος των ανωτέρω διαδικασιών επεξεργασίας της περιοχής αρμοδιότητάς τους...». Στο **άρθρο 5 «Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου και Προέδρου»** ότι « 1. Το Διοικητικό Συμβούλιο διοικεί την επιχείρηση, διαχειρίζεται την περιουσία και τους πόρους αυτής

και αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά στην επιχείρηση, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο. 2. Ειδικότερα το Διοικητικό Συμβούλιο: α) μεριμνά για τις υποθέσεις και τα συμφέροντα της επιχείρησης, β) διορίζει το Γενικό Διευθυντή, σύμφωνα με το άρθρο 6, γ) εγκρίνει, κατά το πρώτο έτος της θητείας του, το πενταετές επιχειρησιακό πρόγραμμα δράσης, στο οποίο αναλύεται ο σχεδιασμός των εσόδων της επιχείρησης, του κόστους και των προσδοκώμενων εσόδων από επενδύσεις, των λειτουργικών δαπανών, το περιβαλλοντικό κόστος και το κόστος ανάκτησης υπηρεσιών ύδατος, που υπολογίζονται, σύμφωνα με το άρθρο 8 του π.δ. 51/2007 (Α` 57), το εδάφιο ε` της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 3199/2003 (Α` 24), την εκάστοτε ισχύουσα σχετική νομοθεσία και τις αποφάσεις της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων περί των γενικών κανόνων Κοστολόγησης και Τιμολόγησης Υπηρεσιών Ύδατος και των Διαδικασιών και Μεθόδων για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του, δ) εγκρίνει το ετήσιο πρόγραμμα των έργων κατασκευής, συμπλήρωσης και συντήρησης του δικτύου ύδρευσης και αποχέτευσης, των έργων κατασκευής, συμπλήρωσης και συντήρησης των πάσης φύσεως εγκαταστάσεων των δραστηριοτήτων, οι οποίες περιλαμβάνονται στους σκοπούς της επιχείρησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2, καθώς και το πρόγραμμα επενδύσεων, ε) εγκρίνει, έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν από την έναρξη κάθε οικονομικού έτους, τον ετήσιο προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων της επιχείρησης, το σκέλος των εξόδων το οποίο προσαρμόζεται στο, κατά το προηγούμενο εδάφιο, πρόγραμμα εκτελεστέων έργων. Σε περίπτωση αναπροσαρμογής της τιμολογιακής πολιτικής της Δ.Ε.Υ.Α., στον προϋπολογισμό και στο πρόγραμμα επενδύσεων, επισυνάπτεται μελέτη κόστους -οφέλους στην οποία αναλύονται τα έσοδα της επιχείρησης, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 3 του π.δ. 51/2007, οι λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης, τα έσοδα επενδύσεων και οι δαπάνες επενδύσεων. Κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να τροποποιεί τον προϋπολογισμό, λαμβάνοντας υπόψη την πορεία των εσόδων και τις ανάγκες που παρουσιάζονται, μπορεί δε να αποφασίζει για τη χορήγηση έκτακτων και συμπληρωματικών πιστώσεων, στ) αποφασίζει για την εκπόνηση μελετών, έργων και προμηθειών και εγκρίνει αυτές, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και για τις προδιαγραφές και τον τρόπο εκτέλεσης των έργων και εγκρίνει τις απαραίτητες δαπάνες. Στην περίπτωση μη υπαρξης τεχνικής υπηρεσίας στην επιχείρηση ή το Δήμο, μπορεί να αιτείται τη σύνταξη μελετών ή την εποπτεία σύνταξης αυτών ή την επίβλεψη εκτέλεσης των

έργων από τις αρμόδιες τεχνικές υπηρεσίες της οικείας Περιφέρειας, μέσα στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς τους, ζ) αποφασίζει για κάθε εκποίηση ή εκμίσθωση ακινήτων ή κινητών που ανήκουν στην επιχείρηση, η) αποφασίζει για την άσκηση ενδίκων βοηθημάτων και ενδίκων μέσων, για την παραίτηση από αυτά, καθώς και για συμβιβασμούς δικαστικούς ή εξώδικους, **θ) αποφασίζει για τη ρύθμιση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των πελατών της Δ.Ε.Υ.Α.**, ι) αποφασίζει για τη σύναψη πάσης φύσεως δανείων της επιχείρησης, καθώς και για την εκχώρηση του συνόλου ή μέρους των εσόδων της ή την εγγραφή υποθήκης σε ακίνητα, προς εξασφάλιση των δανείων, ια) εγκρίνει τις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης, στις οποίες περιλαμβάνονται ο απολογισμός εσόδων-εξόδων, ο ισολογισμός, η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως και οι λοιπές χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα λογιστική και φορολογική νομοθεσία, ιβ) εγκρίνει τη συμμετοχή φυσικών ή νομικών προσώπων ή οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας στη δαπάνη κατασκευής αγωγών, των οποίων η κατασκευή ζητείται κατά προτεραιότητα από τους ανωτέρω και καθορίζει τους όρους καταβολής της δαπάνης της συμμετοχής, τις τυχόν εγγυήσεις και κάθε συναφή λεπτομέρεια....». Στο **άρθρο 10 «Πόροι της επιχείρησης»** ότι «1. Πόροι της επιχείρησης είναι: α) το ειδικό τέλος που προβλέπεται από το άρθρο 11, β) το τέλος σύνδεσης με το δίκτυο αποχέτευσης, γ) η δαπάνη διακλάδωσης και σύνδεσης προς τον αγωγό ύδρευσης και αποχέτευσης, δ) το τέλος σύνδεσης με το δίκτυο ύδρευσης, ε) το πάγιο τέλος για την κάλυψη μέρους του ελάχιστου κόστους λειτουργίας του δικτύου ύδρευσης και αποχέτευσης, σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 10 του ν. 4071/2012 (Α` 85), στ) το τέλος χρήσης υπονόμου, ζ) το τέλος χρήσης δικτύων αποχέτευσης -ομβρίων, η) η αξία του νερού που καταναλώνεται, θ) η εγγύηση χρήσης υδρομετρητή, ι) το τέλος αντικατάστασης υδρομετρητή, ια) η δαπάνη μετατόπισης αγωγών διακλάδωσης και συνδέσεων ύδρευσης ή αποχέτευσης υδρομετρητών ή άλλων συναφών εργασιών, ιβ) οι συνεισφορές τρίτων για την εκτέλεση κατά προτεραιότητα έργων, ιγ) χρηματοδοτήσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, για τη μελέτη και κατασκευή έργων αρμοδιότητας της Δ.Ε.Υ.Α., ιδ) τα έσοδα από την περιουσία της επιχείρησης ή το τίμημα από την εκποίησή της, ιε) δάνεια, κληρονομίες, δωρεές και λοιπές επιχορηγήσεις...». Στο **άρθρο 23 «Κανονισμοί Δικτύων»** ότι «3. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης που εγκρίνεται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο του δήμου ή κοινότητας στον οποίο ανήκει η επιχείρηση καθορίζονται

όλα τα σχετικά με τη λειτουργία του δικτύου υδρεύσεως και ιδίως ο τρόπος του καθορισμού κάθε φορά της τιμής του ύδατος, της διανομής αυτού, τα σχετικά με τη διαδικασία σύνδεσης με το δίκτυο υδρεύσεως, τη διακοπή των συνδέσεων, την εγγύηση χρήσεως υδρομετρητών, τις διακλαδώσεις του δικτύου, τα υπόχρεα για σύνδεση ακίνητα, οι υπόχρεοι καταβολής των τελών υδρεύσεως πάσης φύσεως και οι υποχρεώσεις τους, καθώς και οι αντίστοιχες από αυτά κυρώσεις και γενικά κάθε λεπτομέρεια για τη λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση των έργων ύδρευσης της επιχείρησης. Μέχρι την έκδοση αυτών των κανονισμών εφαρμόζονται τα τιμολόγια που ισχύουν και οι κανονισμοί των υπηρεσιών υδρεύσεως και αποχέτευσως του δήμου ή κοινότητας ή συνδέσμου από τους οποίους ιδρύεται η επιχείρηση». Στο **άρθρο 25 «Τιμολόγια»** ότι «1. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, που εγκρίνεται από το οικείο δημοτικό συμβούλιο, καθορίζονται χωριστά τιμολόγια για την υπηρεσία ύδρευσης και αποχέτευσης. Με την παραπάνω απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζονται τα τιμολόγια για τις διάφορες κατηγορίες καταναλωτών των υπηρεσιών ύδρευσης, αποχέτευσης, ειδικά τέλη, πάγιες χρεώσεις για την κάλυψη του ελάχιστου κόστους λειτουργίας, καθώς και κάθε τιμολόγιο για υπηρεσίες των οποίων το αντικείμενο περιλαμβάνεται στις δραστηριότητες των Δ.Ε.Υ.Α...».

B. Ο Κανονισμός Ύδρευσης- Αποχέτευσης της Δ.Ε.Υ.Α. ...

Με την υπ' αρ. την υπ' αριθμ. 15/16-6-2011 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Υ.Α. είχε ψηφιστεί σχετικός Κανονισμός Ύδρευσης – Αποχέτευσης. Ο Κανονισμός αυτός αντικαταστάθηκε με νέο ο οποίος εγκρίθηκε με την υπ' αρ. 120/2021 απόφαση του Δ.Σ. της Δ.Ε.Υ.Α. Στο **άρθρο 6** του Κανονισμού ορίζεται ότι «1. Οι υδρομετρητές είναι συσκευές μέτρησης της κατανάλωσης του νερού. Εγκαθίστανται στον αγωγό της παροχής, αποτελούν περιουσιακό στοιχείο της Επιχείρησης και ανήκουν στη δικαιοδοσία της. Κάθε επέμβαση στον υδρομετρητή από την πλευρά του χρήστη απαγορεύεται. 2. Για τη μέτρηση της κατανάλωσης του νερού η Δ.Ε.Υ.Α. τοποθετεί υδρομετρητή σε κάθε παροχή, ο οποίος συνδέει την παροχή με τις εσωτερικές εγκαταστάσεις του ακινήτου. **Ο καταναλωτής είναι χρήστης του υδρομετρητή και βαρύνεται με τη δαπάνη συντήρησης και αφαίρεσής του ή αντικατάστασής του λόγω βλάβης, το ύψος της οποίας αποφασίζεται από το**

Διοικητικό Συμβούλιο της Επιχείρησης και περιλαμβάνεται στο λογαριασμό κατανάλωσης νερού... 6. Η Δ.Ε.Υ.Α. έχει το δικαίωμα να ελέγχει τους υδρομετρητές σε οποιαδήποτε στιγμή και να τους αντικαθιστά με άλλους, ακόμα και διαφορετικού συστήματος ή να προσθέτει μετρητές για βοηθητικό έλεγχο. Ο καταναλωτής έχει επίσης το δικαίωμα να ζητήσει από τη Δ.Ε.Υ.Α. τον έλεγχο των μετρητών. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να υποβάλει αίτηση στη Δ.Ε.Υ.Α. και να καταβάλει τη δαπάνη ελέγχου κάθε μετρητή.». Στο **άρθρο 26** του Κανονισμού «...Σε περίπτωση αφανούς διαρροής στην εσωτερική εγκατάσταση του υδρευόμενου ακινήτου, και εφόσον αυτή διαπιστωθεί από αρμόδιο τεχνικό υπάλληλο, η χρέωση της κατανάλωσης γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 του κανονισμού αυτού. Ο καταναλωτής είναι υποχρεωμένος να επισκευάσει αμέσως τη διαρροή αφήνοντας για πέντε ημέρες ακάλυπτο το σημείο της διαρροής, ώστε να είναι δυνατή η επιβεβαίωση της βλάβης, αν αυτό κριθεί αναγκαίο από το τμήμα καταναλωτών. Κάθε κατανάλωση νερού μετά την διαπίστωση της αφανούς διαρροής και την σύνταξη του σχετικού πρωτοκόλλου, βαρύνει ολοκληρωτικά τον καταναλωτή. Στο **άρθρο 20 περί μείωσης χρεών** ότι «1. Ο καταναλωτής για κάθε αμφισβήτηση της χρέωσής, καταθέτει έγγραφη αίτησή του και εκθέτει τις απόψεις του. Διενεργείται αυτοψία και εάν διαπιστωθεί ότι πράγματι υπάρχει προφανής λόγος που δικαιολογεί μείωση της χρέωσης εισηγείται στον Διευθυντή ή στον Πρόεδρο, ο οποίος στις περιπτώσεις αυτές παραπέμπει το αίτημα στην Επιτροπή επίλυσης οικονομικών διαφορών της επιχείρησης. 2. Η λογική μείωσης του λογαριασμού πρέπει να είναι σε αναλογία με τις αντίστοιχες προηγούμενες καταναλώσεις. 3. Ο Διευθυντής ή ο Πρόεδρος είναι υπεύθυνος για την σωστή εφαρμογή της παραπάνω απόφασης. 4. Η εισήγηση της Επιτροπής επίλυσης οικονομικών διαφορών θα παραπέμπεται στο Διοικητικό Συμβούλιο για την τελική απόφαση. 5. Οι καταναλωτές μπορούν να υποβάλουν ένσταση μόνο για τους δύο τελευταίους λογαριασμούς κατανάλωσης νερού εκτός των περιπτώσεων που αποδεδειγμένα ο καταναλωτής δεν είχε ενημερωθεί για τον λογαριασμό του (απουσία στο εξωτερικό, ασθένεια, αποστολή λογαριασμού σε λάθος διεύθυνση, κ.λπ.). 6. Ο καταναλωτής που υποβάλλει ένσταση η οποία απορρίπτεται δεν επιβαρύνεται με τυχόν προσαυξήσεις παρά μόνο μετά την λήξη της νέας προθεσμίας, που τίθεται για την εξόφληση του λογαριασμού του. 7. Σε περίπτωση συνιδιοκτησίας, οι συνιδιοκτήτες ορίζουν με γραπτή δήλωσή τους, που υπογράφεται από όλους, κοινό εκπρόσωπό τους για τις σχέσεις τους με αυτή, ευθυνόμενοι όμως από κοινού και εις ολόκληρον ο καθένας. 8.

Τα αιτήματα των πολιτών θα πρέπει να απαντώνται μέσα στους χρόνους που προβλέπει η νομοθεσία και να χορηγούνται οποιαδήποτε έγγραφα αιτείται ο καταναλωτής με την προϋπόθεση ότι αυτά προβλέπονται να χορηγούνται. **9. Όταν αποδεδειγμένα δημιουργείται οφειλή από υπαιτιότητα της υπηρεσίας (π.χ. διακοπή με αίτηση του καταναλωτή ή άλλη αιτία) να διαγράφεται το ποσό της οφειλής.** 10. Όταν διαπιστωθεί εσφαλμένη χρέωση από λάθη της υπηρεσίας ή της μηχανογράφησης, τότε αναμορφώνεται ο λογαριασμός και καταχωρείται σε αυτόν η κανονική κατανάλωση με χρέωση που θα αποφασίσει το Διοικητικό Συμβούλιο. Στις παραπάνω περιπτώσεις τα ποσά που καταβλήθηκαν συμψηφίζονται με τον επόμενο λογαριασμό.». Στο **άρθρο 21** «Διαγραφή χρεών» ότι «Κάθε είδους χρέη προς την Υπηρεσία Ύδρευσης μπορούν να διαγραφούν ολόκληρα ή κατά ένα μέρος τους όταν :

α) Οι οφειλέτες δεν βρίσκονται στη ζωή και δεν έχουν αφήσει καμία περιουσία, οι δε κληρονόμοι τους αποποιήθηκαν την κληρονομιά, β) Οι οφειλέτες δεν έχουν καθόλου περιουσία και η επιδίωξη της είσπραξης δεν έχει φέρει κανένα αποτέλεσμα, επί δέκα χρόνια αφότου έληξε η χρήση κατά την οποία βεβαιώθηκαν, γ) Οι οφειλέτες δεν έχουν περιουσία και είναι άγνωστης διαμονής, εφόσον οι προσπάθειες που έγιναν για την ανεύρεση της διαμονής τους επί μία δεκαετία, δεν έφεραν αποτέλεσμα και, δ) Η εγγραφή στους οριστικούς βεβαιωτικούς καταλόγους ύδρευσης έγινε κατά τρόπο ολοφάνερα λανθασμένο, ως προς τη φορολογητέα ύλη ή το πρόσωπο του φορολογουμένου, ή έγινε από λάθος πολλαπλή εγγραφή. 2. Η διαγραφή του χρέους γίνεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. 3. Διαγραφή χρεών γίνεται και με απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων και σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2065/1992 (ΦΕΚ 113/Α' /30-6-1992), του άρθρου 10 § 12 εδάφιο θ' περίπτωση θ' και της § 1 του άρθρου 31 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος που κυρώθηκε με το Ν. 2238/1994 (ΦΕΚ/Α' /151), Ν. 3888/2010 και με κάθε τροποποίηση αυτών, με τις οποίες διατάξεις παρέχεται το δικαίωμα στην Επιχείρηση να προβεί σε πρόβλεψη για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων, χρεών δημοτών, εφόσον καθίσταται αδύνατη η είσπραξη των απαιτήσεων από αυτούς.». Στο **άρθρο 24** «Πληρωμή λογαριασμών – διακανονισμοί» ότι «1. Ο υδρολήπτης έχει υποχρέωση να πληρώσει την αξία του νερού που κατανάλωσε με βάση τις ενδείξεις του υδρομέτρου της παροχής του - ή σε περίπτωση κατανάλωσης μικρότερης της ελάχιστης (πάγιας), με βάση την αξία της πάγιας κατανάλωσης - καθώς και κάθε άλλη νόμιμη επιβάρυνση που αναγράφεται στο έντυπο του λογαριασμού. Η πληρωμή γίνεται μέσα στη νόμιμη προθεσμία και στα γραφεία που αναφέρει το έντυπο αυτό, ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο επιτρέπει

η Επιχείρηση.. **4. Η Δ.Ε.Υ.Α. έχει τη δυνατότητα να προβαίνει σε διακανονισμούς πληρωμής των λογαριασμών νερού,** σύμφωνα με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιχείρησης στην οποία περιγράφονται λεπτομερώς: α) το ποσό πάνω από το οποίο γίνονται διακανονισμοί και οι κατηγορίες κλιμάκωσης αυτών, β) η διάρκεια των επιτρεπόμενων δόσεων ανά κατηγορία και κλίμακα και γ) το ποιο διενεργούν και υπογράφουν τους διακανονισμούς. **5. Διακανονισμός στον ίδιο καταναλωτή επιτρέπεται να γίνει μόνο μετά την παρέλευση διετίας από τον προηγούμενο διακανονισμό του..».**

Γ. Η φύση των συστάσεων του Συνηγόρου του Καταναλωτή

Ο Συνήγορος του Καταναλωτή ως προβλεπόμενη εκ του νόμου Ανεξάρτητη Αρχή ιδρύθηκε με τον ν. 3297/2004 «Συνήγορος του Καταναλωτή - Ρύθμιση θεμάτων του Υπουργείου Ανάπτυξης και άλλες διατάξεις» (Α' 259). Στο άρθρο 1 αυτού «ίδρυση – Αποστολή» ορίζεται ότι «1. Συνιστάται ανεξάρτητη αρχή με την επωνυμία «Συνήγορος του Καταναλωτή», ως εξωδικαστικό όργανο συναινετικής επίλυσης των καταναλωτικών διαφορών.». Στο άρθρο 3 «Αρμοδιότητες» ότι «1. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή είναι αρμόδιος για την εξώδικη επίλυση διαφορών μεταξύ προμηθευτών και καταναλωτών ή ενώσεων καταναλωτών, όπως οι έννοιες των προμηθευτών και των καταναλωτών ή των ενώσεών τους ορίζονται κάθε φορά στο Νόμο. Στο πλαίσιο αυτής της αρμοδιότητας ο Συνήγορος του Καταναλωτή μπορεί να προβαίνει σε συστάσεις και υποδείξεις προς τους προμηθευτές, ιδίως όταν από την επιχειρηματική συμπεριφορά τους θίγεται μεγάλος αριθμός καταναλωτών. 2. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή επιλαμβάνεται των υποθέσεων της αρμοδιότητάς του, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν σχετικής ενυπόγραφης αναφοράς ενός τουλάχιστον των ενδιαφερόμενων μερών. Επίσης, επιλαμβάνεται με όμοιο τρόπο και αιτημάτων των καταναλωτών ή ενώσεων των καταναλωτών [και των προμηθευτών], που έχουν απορριφθεί στο πλαίσιο διαδικασιών που εφαρμόζονται από άλλους καθιερωμένους φορείς εξώδικης ρύθμισης επί μέρους καταναλωτικών διαφορών...».

Από τις προεκτεθείσες διατάξεις του ν. **3297/2004** προκύπτει ότι ο Συνήγορος του Καταναλωτή έχει συσταθεί ως Ανεξάρτητη Αρχή, με σκοπό την εξώδικη [συναινετική] επίλυση των διαφορών μεταξύ προμηθευτών και καταναλωτών ή ενώσεων καταναλωτών, μπορεί όμως να επιληφθεί και αυτεπαγγέλτως. Ο Συνήγορος

απευθύνει συστάσεις και υποδείξεις προς τους προμηθευτές και υποβάλλει έκθεση προς τον Πρωθυπουργό και τη Βουλή, με την οποία διατυπώνει προτάσεις για την αντιμετώπιση των ζητημάτων που άπτονται της αρμοδιότητάς του. Για την αποτελεσματική άσκηση του έργου του, επικοινωνεί και συνεργάζεται με δημόσιες αρχές και μπορεί να ζητεί κάθε αναγκαίο στοιχείο ή πληροφορία. Προβλέπεται, περαιτέρω, ότι, εφόσον η διαμεσολαβητική παρέμβαση του Συνηγόρου καταλήξει σε λύση αμοιβαίως αποδεκτή από τα μέρη, συντάσσεται πρακτικό συμβιβασμού, ενώ, σε αντίθετη περίπτωση, ο Συνήγορος εκδίδει έγγραφη σύσταση προς τα μέρη (πόρισμα), η οποία, όμως, δεν δεσμεύει και δεν επηρεάζει τη διαδικασία ενώπιον των αρμοδίων οργάνων. Προβλέπεται, τέλος, η δυνατότητα του Συνηγόρου, η οποία προφανώς ασκείται ενόψει των περιστάσεων κάθε υπόθεσης, να δημοσιοποιεί «καταλλήλως» τη μη αποδοχή των συστάσεών του από τα εμπλεκόμενα μέρη. **Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το πόρισμα του Συνηγόρου του Καταναλωτή δεν δεσμεύει τη Διοίκηση ή τα εμπλεκόμενα στη διαφορά μέρη, ούτε αποτελεί διοικητική κύρωση εις βάρος προμηθευτή, ο οποίος δεν υποχρεούται κατά το νόμο να συμμορφωθεί προς τη σχετική σύσταση** (ΣτΕ 3919/2014). Κατά συνέπεια, το πόρισμα του Συνηγόρου δεν αποτελεί εκτελεστή διοικητική πράξη. (πρβ. ΣτΕ Δ' 7μ. 1041/2004, 425/2014, 3184/2011, 1653/1996). Τέλος, σε κάθε περίπτωση, αν τυχόν επακολοθηθεί η έκδοση βλαπτικής εκτελεστής διοικητικής πράξης, κατόπιν των διαπιστώσεων του πορίσματος του Συνηγόρου του Καταναλωτή, η πράξη αυτή είναι αυτοτελώς προσβλητή με το κατάλληλο, κατά περίπτωση, ένδικο βοήθημα, όπως προβλέπει η κατά περίπτωση ισχύουσα νομοθεσία.

II. Επί του ερωτήματος

Οι δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης, που αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, διεπόμενα από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, έχουν διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, **διαθέτοντας ίδια διοίκηση, ανεξάρτητη ταμειακή υπηρεσία και ιδιαίτερο προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων, με βάση τον οποίο γίνεται η οικονομική διαχείρισή τους, ίδια περιουσία και δικούς τους πόρους, ανεξάρτητη και αυτοτελή εσωτερική οργάνωση και λειτουργία με βάση κανονισμούς που συντάσσονται από τα όργανα διοίκησης αυτών** (ΑΠ 113/2017, ΑΠ 2063/2014, 15/2013, 1675/2010, 1584/2010 κ.α.).

Στην προκειμένη υπόθεση, η Δ.Ε.Υ.Α. εφήρμοσε, ως όφειλε, τον εγκριθέντα Κανονισμό ύδρευσης Αποχέτευσης, για την αντικατάσταση του υδρομετρητή, και την τιμολόγηση του εν λόγω καταναλωτή. Μάλιστα προέβη σε μείωση της αρχικής οφειλής αυτού με σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου (55/2021). Οι όροι δεν του Κανονισμού είναι υποχρεωτικοί τόσο για την Επιχείρηση όσο και τους καταναλωτές εκτός εάν ο Κανονισμός ανακαλείται ή ακυρώνεται με δικαστική απόφαση.

Εφόσον δεν υφίστανται νόμιμοι λόγοι περαιτέρω μείωσης της εν λόγω οφειλής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον οικείο Κανονισμό (λ.χ. αποδεδειγμένη υπαιτιότητα της υπηρεσίας), προτείνεται η Δ.Ε.Υ.Α. να προβεί σε διακανονισμό της οφειλής του καταναλωτή ποσού 930,50 ευρώ, σε δόσεις, σύμφωνα με την προβλεπόμενη ανωτέρω διαδικασία.

Καθόσον αφορά τη σύσταση περί τροποποίησης του Κανονισμού πρέπει να επισημανθεί ότι, το κείμενο και οι ρυθμίσεις του Κανονισμού της Δ.Ε.Υ.Α. διαμορφώνονται και εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιχείρησης, που έχει και το τεκμήριο αρμοδιότητας διοίκησης της Δ.Ε.Υ.Α. σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1069/1980, και ανταποκρίνεται στις ανάγκες της Επιχείρησης. Σε κάθε περίπτωση τυχόν τροποποίηση του Κανονισμού θα ισχύει για το μέλλον και δεν μπορεί να έχει αναδρομική ισχύ.

Ενόψει των ανωτέρω, το Δ.Σ. της Δ.Ε.Υ.Α. πρέπει να λάβει σχετική απόφαση περί αποδοχής ή μη των συστάσεων του ΣτΚ και να αποστείλει τη σχετική απόφαση (αιτιολογημένη) στην Ανεξάρτητη Αρχή.

Αθήνα, 6-5-2022

Οι γνωμοδοτούντες δικηγόροι

Πάνος Ζυγούρης

Σβεtlάνα (Ζέτα) Ζυγούρη